

Всі вищенаведені фактори дадуть можливість щодо комплексного розвитку підприємств авіатранспорту, розширення кола аеронавігаційних послуг та приведення їх до міжнародних вимог, збільшення надходжень аеронавігаційних зборів та вдосконалення льотно-технічних характеристик сучасних вітчизняних ПС

Список використаних джерел

1. Підсумки діяльності авіаційної галузі України за 2012 рік - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avia.gov.ua/documents/diyalnist/pidsumki%20diyalnosti/>
2. Статистика повітряного руху України - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uksatse.ua/index.php?act=Part&CODE=229>
3. Сосновський А.А. Радиоэлектронное оборудование летательных аппаратов. / Сосновський А.А., Хаймович И.А. – М.: Транспорт, 1987. – 256с.

УДК 004.738.5: 334.72

Заморьонова Д.В.
Полтавський університет
економіки і торгівлі

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В БІЗНЕСІ

Аналізуються можливості та актуальність використання Інтернет-технологій для підвищення конкурентоспроможності та ефективності підприємств в умовах глобалізації ринкової економіки.

Постановка проблеми. В сучасному світі використання інформаційних технологій є невід'ємною частиною функціонування будь-якого підприємства. Країни, що розвиваються прагнуть інтегруватися з ринковою економікою розвинутих країн. На цьому етапі у підприємств виникає ряд проблем, що вимагають максимально ефективного рішення, при мінімальних затратах. Сучасні ринкові відносини характерні переходом від домінування постачальника до домінування споживача. Раніше основою було виробництво і відповідно його автоматизація, але зараз основа – це реалізація, а тому автоматизовані системи повинні

займатися не тільки виробництвом, але й маркетингом, продажем, сервісом.

Інтернет – технології є складовою частиною інформаційних технологій, але без постійного оновлення інформаційні системи зазнають морального зносу, що призводить до їх функціональної непридатності та відповідно збитків для підприємства. Для підтримання відповідного стану інформаційних технологій доречно використовувати Інтернет-технології. Використання мережі Інтернет в діяльності підприємства дає можливість підвищити конкурентоспроможність товарів, розширити ринки збуту, знаходити нових постачальників, посередників та споживачів. Це відповідає бізнес-процесам залучення клієнта, вивчення його потреб, самого акта вчинення правочину (транзакція) і післяпродажного обслуговування, тобто система повинна охоплювати всі без винятку бізнес-процеси взаємодії компанії з клієнтом. Таку систему функціонування може забезпечити використання Інтернет – технологій.

Питанню аналізу використання Інтернет-технологій для підвищення конкурентоспроможності та ефективності підприємств в умовах ринкової економіки досліджували у своїх працях такі західні науковці, як: Tim Berners-Lee, Mark Fischetti, Anton Helander, K.E. Kristian Möller, Dejan Milojevic, J. Bradford De Long, Joel M. Podolny, Karen L. Page, A. Michael Froomkin, Stephen B. Shepard, Paul Krugman, Manuel Castells, Richard Barbrook, Michael H. Goldhaber, Kevin Kelly, Evan I. Schwartz.

Вказані питання досліджувалися у працях відомих вітчизняних та російських вчених Бузгалін А.В., Вальтух К.К., Іноземцева В.Л., Колганова А.І., Куріцький А.Б., Макарова М.В., Наумова В.Б., Дідківський М.І., Парінова С.І., Писаренко В.П., Стрілець І.А., Стюарт І., Цвилев Р.І., Шеншин А.С. та ін. Зазначені автори розглядають цілий спектр економічних явищ і проблем, що виникають на хвилі становлення та розвитку всесвітньої глобальної мережі Інтернет.

Мета дослідження. Проаналізувати можливості та актуальність використання Інтернет-технологій для підвищення конкурентоспроможності та ефективності підприємств в умовах ринкової економіки.

Виклад основного матеріалу. Інтернет – це унікальний інструмент для ведення бізнесу з гарантованою віддачею від реклами, яка працює автономно 24 години на добу, 365 днів у рік, без перерви на обід і вихідних, залучаючи все нових і нових відвідувачів [1].

В даний час кожна компанія, яка прагне вижити у своєму конкурентному середовищі, повинна мати не тільки автоматизовані підсистеми бухгалтерського обліку та зарплати, але і підсистеми управління взаємовідносинами з клієнтами та підтримки прийняття рішень, підсистеми, що виходять за територіальні та тимчасові межі компаній, засновані на технологіях Інтернет.

В статті «Інтернет - технології», що опублікувало аналітичне агентство TAdviser, Internet-технології визначаються як - комунікаційні, інформаційні та інші технології і сервіси, ґрунтуючись на яких здійснюється діяльність в Інтернеті або за допомогою нього. В основі Інтернет та Інтернет-технологій лежать гіпертексти і сайти, що розміщуються в глобальній мережі Інтернет або в локальних мережах ЕОМ.

Серед властивостей інформаційних технологій, що мають найважливіше значення для розвитку сучасного суспільства, економіки та менеджменту, фахівці відзначають найбільш важливі:

- Інтернет-технології дають можливість активізувати інформаційні ресурси суспільства та підприємств, які сьогодні є основним фактором розвитку. Дослідження показують, що грамотне використання інформаційних ресурсів значно економить природні ресурси нашої планети.

- Інтернет-технології дозволяють оптимізувати (в першу чергу автоматизувати) інформаційні процеси. У багатьох розвинених країнах основна частина працездатного населення бере участь в обробці, зберіганні і передачі інформаційних продуктів і послуг.

- Інтернет-технології є елементом, який використовується в більш складних виробничих і соціальних процесах.

- Інтернет-технології організовують інформаційну взаємодію між людьми і активно використовуються при підготовці та розповсюдженні масової інформації. Завдяки їм, нарешті вирішено питання поширення інформації про товар або послугу, передачі інформаційного продукту. Межі більше не мають впливу в інформаційній сфері.

- Інтернет-технології надають колосальний вплив на інтелектуалізацію суспільства та економіки. У всьому світі - комп'ютерна техніка, навчальні програми та файли мультимедіа - звичні атрибути повсякденного життя.

- Інформаційні технології відіграють ключову роль в отриманні та накопиченні нових знань, використання яких підвищує ефективність економічних процесів, що протікають як в рамках окремої компанії, так і на території всієї планети.

- Вирішальним фактором для розвитку суспільства на сучасному етапі є те, що використання Інтернет-технологій може надати дієвий вплив на рішення головних проблем глобальної економіки людства.[4]

Ці властивості Інтернет-технологій надають економікам всіх країн світу можливість активно розвиватися. Але при цьому впровадження Інтернет-технологій у внутрішній простір будь-якої компанії - досить трудомісткий процес. Це пов'язано з тим, що Інтернет-технології є складною системою, що складається з фізичних та логічних компонентів.

Значний вплив на будь-який бізнес зараз здійснює глобалізація економіки і посилення конкуренції. Неважливо, з якої країни з'явиться конкуруючий товар, послуга, їх замітник або технологія-вбивця – важливо, що загрози життєздатності компаній набули глобального характеру. Розрізняють такі рівні готовності підприємства до глобальної конкуренції (ступені зрілості бізнесу):

первинне виробництво товарів і надання послуг (безпосередньо бізнес);

епізодичне поліпшення бізнесу – єдина відповідь на неминуче посилення конкуренції на зрілих ринках;

систематичне поліпшення процесу управління бізнесом (впровадження менеджменту якості; перехід на управління, засноване на знаннях).

Для підтримки ефективної конкурентоспроможності на закордонних ринках потрібно проводити реорганізацію виробництва, залучати нові спеціалізовані технології, програми, проводити маркетингові дослідження, повно масштабно рекламувати себе у мережі Інтернет, що зекономить не тільки час, але й гроші. Вищевказані дії забезпечать стабільне та прибуткове існування будь-якого підприємства.

Виділяють суб'єктів електронного бізнесу: домашні господарства, підприємства, державні установи, постачальники мережевих послуг (провайдери, електронні платіжні системи тощо) [2].

Одним з найфундаментальніших чинників впливу мережі Інтернет на економіку є якісні зміни в умовах обміну інформацією між людьми. Інтернет дає безпрецедентні можливості для співпраці, досліджень, комунікацій.

Відзначається, що завдяки масовому використанню Інтернет-технологій в діяльності компаній в загальноекономічному середовищі країни спостерігаються наступні зміни:

- формуються нові моделі ведення бізнесу (інформаційне партнерство);

- починають використовуватися нові принципи управління бізнесом (менеджмент 5-го покоління);

- з'являються нові правила успішної індивідуальної поведінки, зокрема правила К. Келлі [7].

Але виникають нові і нові проблеми – необхідні нові підходи до інформаційної безпеки фірми.

Два основних напрямки використання Інтернет в бізнесі: Інтернет як засіб комунікації, джерело довідкової інформації, засіб реклами і маркетингу для ведення бізнесу (господарської діяльності) поза електронних мереж і Інтернет як інструмент ведення електронного бізнесу, заснованого на принципах мережевої економіки [3].

Виникають нові Інтернет-економічні відносини та інститути, що базуються на потенційно необмежених інформаційних ресурсах. Вони приходять у суперечність з відносинами та інститутами індустріальної і традиційної економічних систем, в основі яких лежать обмежені природні, трудові та інвестиційні ресурси. В цих умовах зазнають значних змін відомі економічні закони: зростання потреб і їх задоволення на основі обмежених ресурсів, попиту і пропозиції, спадної віддачі факторів виробництва. Більше того - виникають нові економічні закони, що вимагають обґрунтування та застосування відповідного наукового та категоріального апарату [5] .

В останнє десятиліття ХХ століття з'явилося багато термінів для позначення економічних перетворень, що виникли внаслідок розвитку і широкого застосування нових технологій - "нова економіка", "мережева економіка", "Інтернет-економіка", "інформаційна економіка", "метакапіталізм", "цифрова економіка " [6]. Створена для військових потреб, мережа Інтернет стала використовуватися для бізнесу. Можна дати таке визначення електронного бізнесу - це будь-яка ділова активність, що використовує можливості Інтернету, перетворює внутрішні і зовнішні зв'язки з метою створення прибутку і використання тих можливостей ринку, які виникають в результаті появи нових правил мережевої економіки. Впровадження нових технологій у бізнесі компанії, якщо це продумане й економічно доцільне рішення, дозволяє підвищити прибуток компанії, знизити витрати, поліпшити обслуговування клієнтів. Проведене дослідження, що охопило майже півтисячі підприємств малого бізнесу показало, що 67% керівників не використовують Інтернет для ведення справ зовсім. Зазвичай це відбувається через відсутність коштів (33%), або навичок і техніки (42%). Свої сайти в період опитування мали 15% фірм, а використовували елементи електронної комерції в своїй роботі всього лише 5%.

Відомо, що мережева економіка - це господарська (економічна) діяльність, що базується на горизонтальних (прямих) тривалих зв'язках між усіма учасниками спільної діяльності в інформаційно-комунікаційному середовищі мережі Інтернет. Це якісно нова форма управління, яка відрізняється від командно-ієрархічної (централізованої) та ринкової форм управління економічною діяльністю [3] .

Мережева економіка може жити тільки в середовищі мережі Інтернет. Вона стає базисом для електронного бізнесу, основною складовою якого є електронна комерція, яка не може існувати поза мережею.

Розвиток інформаційної інфраструктури загальнодоступної інтерактивній мережі Інтернет, а також простота використання мережі об'єднали безліч покупців і продавців інформацією, товарами, послугами, а взаємодія суб'єктів економічної діяльності сформувало нові моделі ведення

бізнесу. Виділяють такі основні моделі ведення бізнесу або моделі взаємодії суб'єктів ринку в комп'ютерних мережах:

B2B - бізнес для бізнесу (Business-to-Business), електронний бізнес, орієнтований на бізнес-партнера;

B2C - бізнес для споживача (Business-to-Consumer), електронний бізнес, орієнтований на кінцевого користувача;

B2A - бізнес - адміністрація (Business-to-Administration) - визначає взаємодію компаній з адміністративними органами;

C2A - споживач-адміністрація (Consumer-to-Administration) - визначає взаємодію споживачів з адміністрацією;

C2C - споживач для споживача (Consumer-to-Consumer), електронний бізнес, орієнтований на кінцевого користувача;

B2B - це бізнес - модель взаємодії компаній між собою за допомогою комп'ютерних мереж.

Оснoву бізнес - моделі B2C становить роздрібна торгівля, тобто взаємодія компаній із споживачами у мережі Інтернет.

C2C - модель продажу товарів і послуг одного споживача іншим споживачам, тобто взаємодія споживачів зі споживачами в мережі Інтернет.

Відповідно до статистичних дослідженнями в мережі, напрямок B2B займає перше місце і вважається найбільш перспективною моделлю ведення бізнесу в Інтернеті.

Електронний бізнес включає: бізнес на валютному ринку; ринку цінних паперів; товарних ринках; ринках дорогоцінних металів; укладення договорів і контрактів; електронне управління закупівлями; виробництво ПО і цифрових товарів; формування та обробку замовлень; продажу; доставку товарів; маркетинг; online аукціони (Інтернет-аукціон); бізнес на інвестиціях; фінансовий аналіз; платежі; пошук кадрів; підтримку клієнтів; підтримку партнерських відносин [3].

Важливим процесом формування Інтернет-економіки є процес перетворення традиційних організацій в мережеві структури. Ці процеси охоплюють всю ієрархічну вертикаль в економіці (тобто мережева модернізація в тій чи іншій мірі торкається як нижній рівень, що складається з окремих фірм, так і утворені ними фінансово-промислові групи, міжнародні об'єднання та світовий ринок в цілому) [5].

Застосування Інтернет-технологій у внутрішньому просторі організацій, що отримало назву «Інтранет», дозволяє їм підвищити ефективність свого функціонування.

При створенні нових мережевих форм організації, а також при модернізації існуючих розробники, як правило, орієнтуються на такі основні потенційні переваги Інтернет-економічних відносин, що дозволяють одержати істотну економію на трансакційних витратах. Зокрема, економію на переміщеннях. Підключення до мережі Інтернет практично з будь-якої точки зробило можливим зменшення обмежуючих факторів різного географічного положення учасників спільної діяльності.

Використання цього фактора у великих міжнародних корпораціях, відділення яких мають широку географію, дозволяє їм економити значні кошти на переміщенні співробітників між офісами. Інша область застосування - створення гнучких фірм і віртуальних робочих колективів з виконавців, які не прив'язані до певного офісу і можуть, наприклад, за допомогою систем мобільного зв'язку підтримувати необхідний контакт один з одним і замовниками незалежно від свого територіального розташування.

Створення єдиного внутрішньо фірмового інформаційного простору. Легкість, з якою користувачі Інтернет можуть публікувати інформацію і отримувати доступ до створених інформаційних ресурсів, дозволяє знизити витрати на формування та підтримку внутрішнього інформаційного середовища організації. Заснований на Інтернет-технологіях єдиний внутрішньо фірмовий інформаційний простір має властивості «керованої прозорості»: користувачам із зовнішнього середовища доступні тільки дозволені інформаційні ресурси фірми, доступ співробітників до зовнішніх ресурсів, практично, не обмежується. У відповідь на загрозу «інформаційного переповнення» створюються спеціалізовані системи розповсюдження оперативної інформації: від персональних каналів новин, які обслуговують одну людину, до глобальних інформаційних служб, розрахованих на всі смаки і потреби.

Колективне формування інформаційних ресурсів. Простота та оперативність обміну повідомленнями для груп і колективів практично будь-якого масштабу створюють можливість підвищення ступеня участі всіх співробітників у формуванні внутрішнього інформаційного середовища організації. Внутрішньо фірмові Інтранет-мережі дозволяють оперативно інформувати весь штат організації про поточну ситуацію у фірмі, а також дають співробітникам можливість впливати на оцінку ситуації, вносити свій вклад в її обговорення і уточнення. Найважливіші відомості стають доступними всім зацікавленим особам практично миттєво. Зворотна реакція від співробітників стає надбанням усього колективу з мінімальними затримками [8,10-12].

Внутрішньо фірмова координація. Розвиток в мережі Інтернет «колективної роботи» створило кращі можливості для координації спільної діяльності груп людей. Це може застосовуватися як на внутрішньо фірмовому рівні, так і на рівні глобальних ринків. Дешеві кошти для організації зворотних зв'язків дозволяють імітувати і програвати в реальному часі можливі економічні рішення, в яких задіяна велика кількість учасників. В результаті підвищується точність прийнятих рішень, а також поліпшується координація діяльності учасників у процесі реалізації прийнятих рішень. Розширення можливостей і підвищення якості координації робіт для різних конфігурацій колективів виконавців змінило структуру внутрішньо фірмових витрат: стало дешевше передавати на виконання роботи тимчасовим працівникам або зовнішнім компаніям, ніж тримати для цього штатних співробітників.

Висновки. Структура ринку з використанням Інтернет – технологій розширює кордони, створює нові ринки збуту та звичайно вимагає від виробника швидких реакцій на мінливі смаки своїх клієнтів.

Все це дозволяє створити нові мережеві варіанти «горизонтальних» економічних структур, які обслуговують всю різноманітність організацій в економіці. В інституційній теорії горизонтальні економічні структури інтерпретуються як системи угод між більшою частиною членів суспільства, які визначають загальні правила для найбільш типових видів взаємодій людей в суспільстві. До таких структур відносяться: товарний і фінансовий ринки, система трудових відносин, юридична система та т.п. Головними діючими елементами горизонтальних структур є зв'язки між їхніми окремими ланками і єдині правила роботи всіх ланок. Фактично, горизонтальні структури в економіці (так само як і розглянуті вище організації) будуються на основі таких економічних відносин, які з перенесенням в середовище мережі Інтернет отримують можливість працювати більш ефективно.

Сучасні підприємства прагнуть отримати конкурентні переваги та максимальний ефект від залучених інформаційних та Інтернет – технологій, але без відповідних фахівців та вивчених працівників вкладені кошти можуть не принести бажаного результату.

Список використаних джерел

1. Алексеев Е.Г. Структура и принципы работы Интернет. / Е. Г. Алексеев, С. Д. Богатырев. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://inf.e-alekseev.ru/text/Strukt_internet.html.
2. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства / М.І. Дідківський. – К. : Знання, 2006. – 462 с.
3. Ткаченко В. А. Економічна інформатика. / В. А. Ткаченко, Г. Ю. Під'ячий, В.А. Рябик. – Харків : НТУ "ХПИ", 2011. – 81с.
4. Интернет-технологии в современном мире [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://startov.ru/internet-tehnologii.html>.
5. Красильников О. Ю. Теоретические основы Интернет-экономики / О. Ю. Красильников, Е. В. Красильникова. – Саратов, 2007. – С. 13-61.
6. Новая экономика нова и для США [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://money.rin.ru/content/?id=827..>
7. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства. / М. Г. Саєнко. – Тернопіль : «Економічна думка», 2006. – 390 с.
8. Экономическая информатика : Введение в экономический анализ информационных систем. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 958 с.
9. Косарева В.П. Экономическая информатика / В.П. Косарева. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 592 с.
10. Конюховский П.В. Экономическая информатика / П.В. Конюховский, Д.Н. Колесов. – СПб: Питер. 2000. – 560 с.
11. Евдокимов В.В. Экономическая информатика /В.В.Евдокимов. – СПб. : Питер. 1997. – 592 с.